הניחא לרבנן. דפליגי עליה דר' יהודה [דאמרי] שנת חמשים אינה ממנין השמיטין לגבויי יובלות כדקאמרת: **אלא לרבי יהודה דאמר שנת חמשים.** הוה שנת יובל ועולה נמי למנין שמיטה הבאה ל"ל לממני יובלות בשמיטין סגיא משבע לשבע שנים ישעו שמיטה לעולם שאין שנה מפסקת בנתייס ואין כאן סוס טעות: **ודאי.** דקתני לעיל מנו שמיטין ויובלות בימי עזרא **אלא מנו יובלות.** [ב] בימי סנחריב: **מקץ שבע שנים תעשו שמטה וגו' והוינן בה מקץ שבע שנים.** משמע לאחר שבע שנים שלח שבע שבעיות [ג] והא [ד] כתיב ועבדך שש שנים: **שש שנים ינעבד.** כלכתי' (שמות כא) שש שנים יעבד: **ושבע ינרצע.** שהגרלע אינו יוצא עד היובל ואם נרצע ופגע יובל בשבע שמיניות לרציעתו יוצא ביובל. פלוגתא בימי מורכון הבית [ה] הוה יובל ולקריון בימי מורכון הבית כמה וכמה זורות אחר גזות סנחריב: **בשובחה בשיב.** דקא מוכח להו ירמיה וקתני שבח שבחה בשיב ומוקין לה בשלמא יובל הוה ניחא דאמר שבע שנים שבשיבת בשובחן [ו] הוה יובל ונקיט שבע שנים ואמר רב נחמן בר יצחק שש לנמכר ושבע לנרצע ההוא בתוכחה כתיב וקאמר נביא השלחתם והכתיב [ז] וישמעו וישלחו [ח] אלא אמר ר' יוחנן [ט] ירמיה החזירן ויאשיה בן אמון מלך עליהן ומנא לן דהדור דכתיב [י] כי המוכר אל הממכר לא ישוב אפשר יובל בטל ונביא מתנבא עליו שיבטל אלא מלמד שהחזירן ירמיה ומנלן דיאשיה מלך עליהן דכתיב [יא] ויאמר מה הציון הלז אשר אני רואה ויאמרו אליו אנשי העיר הקבר איש האלהים אשר בא מיהודה ויקרא את הדברים [יב] על המזבח בית אל וכי מה טיבו של יאשיהו בבית אל אלא כשהחזירן ירמיהו יאשיהו מלך עליהם רב נחמן בר יצחק אמר מהכא [יג] גם יהודה שת קציר לך [יד] בשובי שבות עמי: **מתני'** [טו] בתי חצרים נותנין להם כח יפה שבבתי ערי חומה וכח יפה שבשדות [טז] ונגאלין מיד וכל שנים עשר חדש בבתים ויוצאין ביובל ובגרעון כסף משדות: **גמ'** תנו רבנן [יז] על שדה הארץ יחשב הכתוב לשדה אחוזה מה שדה אחוזה יוצא ביובל ובגרעון כסף אף בתי החצרים יוצאין ביובל ובגרעון כסף אי מה שדה אחוזה אינה נגאלת בפחות משתי שנים אף בתי החצרים אינם נגאלים פחות משתי שנים ת"ל גאולה תהיה לו מיד הואיל ונתת להם כח יפה שבשדות וכח [יח] שדה שבבתים יכול לא יצאו ביובל ת"ל וביובל יצא מאי קאמר אמר רב הונא לא נצרכא אלא למקדיש בית בבתי החצרים וגאלו אחר מיד הקדש ופגע בו יובל בשנה שניה למאי מדמית ליה אי לבתי ערי חומה מדמית ליה איחליט ליה ללוקח אי לשדה אחוזה מדמית ליה [יט] לכהנים נפקא להכי אצטריך וביובל יצא מתקיף לה רב זעירא מאי אירי גאלו אחר אפילו לא גאלו נמי א"ל [כ] אביי [כא] שלא יאמרו הקדש יוצא בלא פדיון מנלן מבן לוי [כב] מה בן לוי שיפה כחו בממכרו הורע כחו בהקדשו ישראל שהורע כחו בממכרו אין דין שהורע כחו בהקדשו והתם מנלן דתניא [כג] ויצא ממכר שומע אני אפילו עבדיו מטלטליו ושטריו ת"ל בית ועיר אחוזתו מה ת"ל ממכר [כד] ממכריו יוצא בחנם ואין הקדש יוצא בחנם אלא בפדיון ופליגא דר' אושעיא דא"ר אושעיא הכל היו בכלל [כה] ונתן הכסף וקם לו כשפרט הכתוב בשדה אחוזה [כו] והיה השדה בצאתו ביובל קדש להי' [כז] שדה הוא דפרק ליה ונפקא לכהנים אבל הנך כדקיימי קיימי וביובל יצא למה לי אמר רב פפא לא נצרכא אלא למוכר בית בבתי החצרים ופגע בו יובל בשנה שניה למאי מדמית ליה אי לבתי ערי חומה מדמית ליה איחליט ליה ללוקח אי לשדה אחוזה מדמית ליה השלמה בעי להכי אצטריך וביובל יצא תניא כוותיה דרב הונא ותיובתא דרבי אושעיא [כט] המקדיש בית בבתי החצרים הרי זה גואל מיד וגואלו לעולם גאלו [ל] אחר מיד הקדש הגיע יובל ולא נגאל חוזר לבעלים ביובל: **מתני'**

הניחא [כ] לרבנן [א] דאמרי שנת חמשים אינה מן המנין אלא לרבי יהודה דאמר שנת חמשים עולה לכאן ולכאן למה לי בשמיטין סגיא הא ודאי דלא כרבי יהודה ולא מנו [ל] שמיטין ויובלות והכתיב [1] מקץ שבע שנים תשלחו איש את אחיו העברי אשר ימכר לך והוינן [ב] בהו מקץ שבע שנים [ג] והכתיב [2] ועבדך שש שנים ואמר רב נחמן בר יצחק שש לנמכר ושבע לנרצע ההוא בתוכחה כתיב וקאמר נביא השלחתם והכתיב [3] וישמעו וישלחו [ד] אלא אמר ר' יוחנן [ה] ירמיה החזירן ויאשיה בן אמון מלך עליהן ומנא לן דהדור דכתיב [4] כי המוכר אל הממכר לא ישוב אפשר יובל בטל ונביא מתנבא עליו שיבטל אלא מלמד שהחזירן ירמיה ומנלן דיאשיה מלך עליהן דכתיב [5] ויאמר מה הציון הלז אשר אני רואה ויאמרו אליו אנשי העיר הקבר איש האלהים אשר בא מיהודה ויקרא את הדברים [ו] על המזבח בית אל וכי מה טיבו של יאשיהו בבית אל אלא כשהחזירן ירמיהו יאשיהו מלך עליהם רב נחמן בר יצחק אמר מהכא [6] גם יהודה שת קציר לך [ז] בשובי שבות עמי: **מתני'** [ח] בתי החצרים נותנין להם כח יפה שבבתי ערי חומה וכח יפה שבשדות [ט] ונגאלין מיד וכל שנים עשר חדש בבתים ויוצאין ביובל ובגרעון כסף משדות: **גמ'** תנו רבנן [7] על שדה הארץ יחשב הכתוב לשדה אחוזה מה שדה אחוזה יוצא ביובל ובגרעון כסף אף בתי החצרים יוצאין ביובל ובגרעון כסף אי מה שדה אחוזה אינה נגאלת בפחות משתי שנים אף בתי החצרים אינם נגאלים פחות משתי שנים ת"ל גאולה תהיה לו מיד הואיל ונתת להם כח יפה שבשדות וכח [י] שדה שבבתים יכול לא יצאו ביובל ת"ל וביובל יצא מאי קאמר אמר רב הונא לא נצרכא אלא למקדיש בית בבתי החצרים וגאלו אחר מיד הקדש ופגע בו יובל בשנה שניה למאי מדמית ליה אי לבתי ערי חומה מדמית ליה איחליט ליה ללוקח אי לשדה אחוזה מדמית ליה [יא] לכהנים נפקא להכי אצטריך וביובל יצא מתקיף לה רב זעירא מאי אירי גאלו אחר אפילו לא גאלו נמי א"ל [יב] אביי [יג] שלא יאמרו הקדש יוצא בלא פדיון מנלן מבן לוי [יד] מה בן לוי שיפה כחו בממכרו הורע כחו בהקדשו ישראל שהורע כחו בממכרו אין דין שהורע כחו בהקדשו והתם מנלן דתניא [טו] ויצא ממכר שומע אני אפילו עבדיו מטלטליו ושטריו ת"ל בית ועיר אחוזתו מה ת"ל ממכר [טז] ממכריו יוצא בחנם ואין הקדש יוצא בחנם אלא בפדיון ופליגא דר' אושעיא דא"ר אושעיא הכל היו בכלל [יז] ונתן הכסף וקם לו כשפרט הכתוב בשדה אחוזה [יח] והיה השדה בצאתו ביובל קדש להי' [יט] שדה הוא דפרק ליה ונפקא לכהנים אבל הנך כדקיימי קיימי וביובל יצא למה לי אמר רב פפא לא נצרכא אלא למוכר בית בבתי החצרים ופגע בו יובל בשנה שניה למאי מדמית ליה אי לבתי ערי חומה מדמית ליה איחליט ליה ללוקח אי לשדה אחוזה מדמית ליה השלמה בעי להכי אצטריך וביובל יצא תניא כוותיה דרב הונא ותיובתא דרבי אושעיא [כ] המקדיש בית בבתי החצרים הרי זה גואל מיד וגואלו לעולם גאלו [כא] אחר מיד הקדש הגיע יובל ולא נגאל חוזר לבעלים ביובל: **מתני'**

אלא [כב] מלמד שהחזירן ירמיה ויאשיה מלך עליהם. ותימה שהרי מאחי שהחזירן ירמיה לא עמדו במלך קודם מורכון כ"ג ל"ו שנה כדפרישית לעיל בפ"ב (דף יב:) ות"כ לא הגיעו על היובל ויילך נוכל למלות ויעמעו ויעלמו וי"ל דנוכל למלות מותם עבדים שהיו להם קודם שגלו והא דפריך לעיל והכתיב וישמעו וישלחו מדכתיב [ירמיה לה] וישמעו כל העם אשר נתן בנביא ממש שנכנסו בנבואת נחלם עבדיהם מפעים ביובל כשיגיע היובל: **כן**

שנת חמשים עולה לכאן ולכאן. שנת היובל ושנת השמיטה על שמיטה (ר"ה ט.) שנת היובל היא מיובל שעבר ומונין מותם שהם מתו ליובל הבא (ויק' כה:). **שלא יאמרו הקדש יוצא בלא פדיון.** נזיקה שמא יאמרו הקדש גמור יוצא לחולין בלא פדיון (ב"ק לג:).

מוסף רש"י

שנת חמשים עולה לכאן ולכאן. שנת היובל ושנת השמיטה על שמיטה (ר"ה ט.) שנת היובל היא מיובל שעבר ומונין מותם שהם מתו ליובל הבא (ויק' כה:). **שלא יאמרו הקדש יוצא בלא פדיון.** נזיקה שמא יאמרו הקדש גמור יוצא לחולין בלא פדיון (ב"ק לג:).

שינוי נוסחאות

ג] ועל מנו יובלות [מיבמ שמיטין ושנת ו' נמקק] (ש"ס). **ב]** ויוהנן בה (ש"ס). **ג]** הדנסיים [הלכה] אשר עשית על (ש"ס כ"ה בהג' ר"י פיק). **ד]** קציר לך. ס"ק אל תקרי קציר אלא קצין (ש"ס), **ה]** כמדי המנה גנאליך, **ו]** וכח יפה שבשדות (ש"ס). **ז]** מדמית ליה לכהנים (ש"ס). **ח]** ממון פרט"ו לעיל כג: ד"ה לרבי אבהו מוכח דגרסינן ל"ל רבי אבהו אלא אמר יאמרו, **ט]** לו' ומה בן לוי (ש"ס). **י]** ממכר הקדש יוצא בשנת (ש"ס). **יא]** בס"ק: מימי, **יב]** שבעיות בכלל ופ' (ש"ס), **יג]** ואמר ס"ק, **יד]** כשיה הוה לזו (ש"ס), **טו]** תוחר מלבעבר (ש"ס). **טז]** התיו"ט הגיה שלין להם חומה בעיירות, **יח]** דכתיב בהו ושבח (ש"ס), **יט]** ופגע בו יובל (ש"ס), **כ]** תיבת הוי נמחק (ש"ס), **לא]** הגיע יום י"ב תודא, רש"ס, **לב]** לפילי שטרייו (ש"ס), **לג]** לו לעולם לבהנים הלי (ש"ס), **לד]** ומתחלקת מידו לוקח (ש"ס), **לה]** נפקא הקדש יוצא (ש"ס),

שיטה מקובצת

רש"י ד"ה קציר כו' קצין. גלירן. ונראה לפרש גם יהודה שת קציר לך כלומר שבא סופה כמו דאת אמר (יואל ד יג) שלחו מגל כי בשל קציר, פ' גם יהודה בא סופה וגלו בשובי שבות עמי עשרת השבטים גלתה יהודה וגלו גם הם עמהם. הרא"ש ז"ל:

רבינו גרשום

[הניחא לרבנן. אצטריך למימני יובלות כדי לקדש שמיטה בזמן: **אלא לר' יהודה דאמר.** דעולה נמי לכאן ולכאן לגבויי ולמנות ממנה א' ב' ג' ד' עד ז': **למה לי.** למימני יובלות בשמיטין סגיא: **הא ודאי.** דתני אף ביאתן בימי עזרא מנו יובלות **דלא כרבי יהודה** דלר' יהודה לא אצטריך ולא מנו שמיטין ויובלות מאחר שגלו שבט ראובן ושבט גד: **והוינן בה מקץ שבע שנים תשלחו** מקץ שש שנים תשלחו מבבי ליה לסוף שש דהיינו ועבדך שש שנים: **ואמר רב נחמן בר יצחק,** (ועבדך שש שנים) שש שנים לנמכר כדכתיב כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבוד ובתחילת שביעית יצא לחפשי והאי דקאמר מקץ שבע שנים תשלחו היינו שבע לנרצע שדינו של נרצע לעבוד עד יובל ואם נרצע שהיו שבע שנים עד קודם ליובל דהיינו דמקץ שבע שנים יוצא ביובל אלמא דליובלות נמי הוו מנו מאחר שגלו שבט ראובן וגד: אמר לך תנא. **ההוא** דכתיב מקץ שבע תשלחו **בתוכחה כתיב** דקאמר להו נביא בתמיהא דרך תוכחה השלחתם כלומר וכי קיימתם מקץ שבע שנים תשלחו ולא שהיה יובל נוהג והכתיב וישמעו וישלחו. אלמא דהוה נהיג יובל: **אלא א"ר יוחנן ירמיה החזירן.** לשבט ראובן וגד **ויאשיה מלך עליהן החזירן. ומנא לן דהדור.** מדקרא מתנבא נביא **כי המוכר אל הממכר לא ישוב** כלומר שיבטל עד היובל כבתחלה ולא ישובו שדות לבעליהן ש"מ דהדור שבט ראובן וגד דאי ס"ד דלא הדור מה צורך לו להתנבא שיבטל יובל והלא בטל משעה שגלו שבט ראובן וגד אלא ש"מ דהדור וכשחטאו היה מוכיחן ואמר שיבטל: **ויאמר** ישאיה **מה הציון הלז ונו' וכי מה טיבו של יאשיה בבית אל.** והלא בית אל של מלכי ישראל היתה אלא ש"מ שהחזירן ירמיה ויאשיה מלך עליהן]: [**שת קציר.**] קציר הוא כמו קצין שבהרבה מקומות מתחלף נון בר' כמו נבוכדנצר נבוכדרצר יהודה היינו יאשיה שהיה בתחלה מלך על יהודה: **מתני':** [**בתי החצרים.** הן כפרים שאין להם חומה: **נותנין להם כח יפה שבבתי ערי חומה וכח יפה שבשדות.** כיצד **נגאלין מיד** לאחר שנמכרו ונגאלין **כל י"ב חדש כבתים** וזהו כח יפה שבבתי ערי חומה: **בגרעון כסף.** שגורע לו דמי שנים שאכל הפירות]: **ויוצאין ביובל.** כלומר שאין נחלתין ללוקח וכשנגאלין נגאלין בגרעון כסף כשדות ואין דומין לשדות שהשדות אינו רשאי לגאול אלא לאחר שתי שנים ואלו נגאלין

נ א מיי' פ"י מהלכות שמיטה ויובלות הל' ז ועי' בהשגות ובכ"מ:

נא ב מיי' שם פ"י"ב הלכה י:

נב ג מיי' פ"ט מהלכות ערכין הלכה ד:

תורה אור השלם

1. מִקֵּץ שֶׁבַע שָׁנִים תְּשַׁלְּחוּ אִישׁ אֶת אָחִיו הָעִבְרִי אֲשֶׁר יִמָּכֵר לָךְ וְעָבַדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וְשִׁלַּחְתּוֹ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ וְלֹא שָׁמְעוּ אֲבוֹתֵיכֶם אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת אָזְנָם:
2. כִּי יִמָּכֵר לָךְ אָחִיךָ הָעִבְרִי אוֹ הָעִבְרִיָּה וְעָבַדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת תְּשַׁלְּחֶנּוּ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ: דברים טו יב
3. וַיִּשְׁמְעוּ כָּל הַשָּׂרִים וְכָל הָעָם אֲשֶׁר בָּאוּ בִּבְרִית לְשַׁלַּח אִישׁ אֶת עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת שִׁפְחָתוֹ חָפְשִׁים לְבִלְתִּי עֲבָד בָּם עוֹד וַיִּשְׁמְעוּ וַיְשַׁלֵּחוּ: ירמיה לד י
4. כִּי הַמּוֹבֵר אֶל הַמִּמְכָּר לֹא יָשׁוּב וְעוֹד בְּחַיִּים חַיָּתָם כִּי חָזוֹן אֶל כָּל הֲמוֹנָהּ לֹא יָשׁוּב וְאִישׁ בַּעֲוֹנוֹ חַיָּתוֹ לֹא יְתַחַזֵּקוּ: יחזקאל ז יג
5. וַיֹּאמֶר מָה הַצִּיּוֹן הַלָּז אֲשֶׁר אֲנִי רֹאָה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אַנְשֵׁי הָעִיר הַקֶּבֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בָּא מִיְּהוּדָה וַיִּקְרָא אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עַל הַמִּזְבֵּחַ בֵּית אֵל: מלכים ב כג יז
6. גַּם יְהוּדָה שָׁת קָצִיר לָךְ בְּשׁוּבִי שְׁבוּת עַמִּי: הושע ו יא
7. וּבְתֵּי הַחֲצֵרִים אֲשֶׁר אֵין לָהֶם חוֹמָה סָבִיב עַל שְׂדֵה הָאָרֶץ יֵחָשֵׁב גְּאֻלָּה תִּהְיֶה לוֹ וּבַיֹּבֵל יֵצֵא: ויקרא כה לא
8. וְאֲשֶׁר יִגְאַל מִן הַלְוִיִּם וְיָצָא מִמִּכַּר בֵּית וְעִיר אֲחֻזָּתוֹ בַּיֹּבֵל כִּי בָתֵּי עָרֵי הַלְוִיִּם הוּא אֲחֻזָּתָם בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
ויקרא כה לג
9. וְאִם גָּאֹל יִגְאַל אֶת הַשָּׂדֶה הַמְקֻדָּשׁ אִתּוֹ וְיָסַף חֲמִשֶׁת כֶּסֶף עֶרְכְּךָ עָלָיו וְקָם לוֹ:
ויקרא כז יט
10. וְהָיָה הַשָּׂדֶה בְּצֵאתוֹ בַּיֹּבֵל קֹדֶשׁ לַיְיָ כִּשְׂדֵה הַחֵרֶם לְכֹהֵן תִּהְיֶה אֲחֻזָּתוֹ: ויקרא כז כא

הגהות הב"ח

(א) גמ' ויוהנן בהו מקץ שבע שנים והדר כתיב:

רבינו גרשום (המשך)

[אפילו] מיד: **ת"ל גאולה תהיה לו מיד.** כדין בתי ערי חומה: [**יכול לא יצאו ביובל**] **מאי קאמר.** אדרבה כיון דיפה כוחן דינם שיצאו ביובל: [**ופגע בו יובל בשנה שנית. שגאלו**] **למאי מדמית ליה.** האי בית: **אי לבתי ערי חומה מדמית ליה איחלט ליה ללוקח.** זה שגאלה מיד הקדש שהרי הוחלטה לו לאחר י"ב חדש כדאמרן לעיל גאלה אחר מיד הקדש הגיע יום י"ב חדש ולא נגאלה היה חלוט לו: **ואי לשדה אחוזה מדמית ליה לכהנים נפקא.** שהרי גאלה אחר וכדאמרינן בפרקין דלעיל ואם מכרה גוזר לאחר לא יגאל אלא יוצאת לכהנים דכתיב והיה השדה בצאתו ביובל לכהן תהיה: **להכי אצטריך וביובל יוצא.** דהדרה לבעלים: **אפילו לא גאלו אחר נמי.** יוצא לבעלים אם הקדישן דהא כתיב וביובל יצא]: **א"ל אביי.** אם לא גאלה אחר אינה יוצאה לו גזירה **שלא**

יאמרו [הקדש **יוצא בלא פדיון**]: **ומנלן.** דאינה יוצאה בלא פדיון מבן לוי [**שיפה כוחו בממכרו** כדתנן לקמן הכהנים והלוים מוכרין לעולם וגואלין לעולם **הורע כוחו בהקדשו** כדאמרינן לקמן דאינו יוצא בלא פדיון **ישראל שהורע כוחו בממכרו** שאינו גואל אלא לאחר ב' שנים]: **והתם מנלן.** דאין הקדשו של בן לוי יוצא בלא פדיון: **דתניא ואשר ינאל מן הלוים ויצא ממכר** בית ועיר אחוזתו ביובל: **שומע אני.** [שאפילו מכר עבדיו ושטריו ומטלטליו שחוזרין ביובל]: **ת"ל בית ועיר [אחוזתו]** שהם קרקע למעוטי הני: **א"כ מה ת"ל ממכר** דמשמע כל ממכר. לא להכי כתיב אלא להכי **ממכרו** [של קרקע] הוא **דיוצא [בחנם]** ביובל אבל הקדישו אפילו קרקע **אין יוצא בחנם** בלא פדיון וכ"ש הקדשו של ישראל שאינו יוצא מהקדש בלא פדיון: [והאי דקאמר רב הונא דמקדיש בית בבתי ערי חצרים וגאלו אחר מיד הקדש דיוצא מידו ביובל וחוזרת לבעלים. והיינו **פליגא דר' אושעיא דאמר ר' אושעיא] הכל היו בכלל ונתן הכסף וקם לו.** בין מקדיש ביתו בין מקדיש שדה אחוזתו בין מקדיש בית בבתי ערי חומה בין בבתי חצרים שהוא של פודה ואינו יוצא מידו ביובל: [**כשפרט לך הכתוב.** בגואל שדה אחוזה מיד הקדש והיה השדה בצאתו **ביובל** לכהן תהיה **שדה הוא דפריק לה אחר ונפקא לכהנים** ביובל]: **אבל בולהו חנך.** גואל בתי חצרים מיד הקדש: **כדקיימי קיימי.** ואינו יוצא מידו ביובל והיינו פליגא דרב הונא: [אלא לר' אושעיא **וביובל יצא** דבתי חצרים **למה לי: לא נצרכה** הא ביובל יצא **אלא למוכר בית בבתי חצרים ופגע בו יובל כו'. אי לשדה אחוזה מדמית ליה] השלמה בעי.** [כדתניא ברישׁ פירקין אכלה שנה לפני יובל משלימין לו שנה אחרת לאחר היובל]. וסד"א דלא ליפוק ביובל אלא משלימין לו **להכי אצטריך וביובל יצא** דאין משלימין לו: [**תניא**] **כותית דרב הונא.** כדקאמר גאלו אחר מיד הקדש הגיע יובל ולא נגאל דחוזר לבעלים ביובל. היינו תיובתא דרבי אושעיא דאיהו קאמר אבל הנך כדקיימי קיימי דלא הדרי ביובל: